

[Madsen-Mygdal.]

hvis samlede Værdi med Besætning og Inventar er 20 000 Kr., vil det være ganske umuligt at opfylde denne Fordring om Nedbringelse af Gælden med 70 pCt. ved frivillig Akkord, hvis hans Gæld kun er 22 000 Kr. eller 24 000 Kr., men hvis Gælden er over 30 000 Kr., lad os sige, den er 35 000 Kr., saa kan han nok faa de sidste Fordringer nedsat med 70 pCt., ja, maaske med 80 pCt., thi de er ingenting værd, fordi de ligger saa langt ude. Det er ejendommeligt, at de Partier i Rigsdagen, der har saa let ved at fordømme Landboernes Letsindighed med Hensyn til Gældsstiftelse, udarbejder Love, som i høj Grad begunstiger dem, der har ladet staa til ud over alle Grænser, men nægter Støtte til dem, der har passet paa for at holde Gælden indenfor rimelige Grænser. Nu er der en vis Erkendelse fra Flertallets Side, idet det forhøjer Procenten fra 30 til 35 og endvidere foreslaar, at yderligere indtil 35 pCt. kan indsættes som Prioritet, der under visse Omstændigheder kan udbetales om 5 Aar. De Betingelser, der opstilles, er, at der skal ske en vis Stigning i Smør- og Flæskeprisen; men herom skal jeg kun sige, at en vis Stigning i Smør- og Flæskeprisen aldeles ikke behøver at betyde, at Landbrugets Rentabilitet er forbedret, det beror ganske sikkert ogsaa paa, hvorledes Udgifts-siden stiller sig om de 5 Aar, men jeg skal se bort herfra. Set fra Kreditorernes Standpunkt maa jeg imidlertid hævde, at det i Øjeblikket kan være ligegyldigt for dem, om de om 5 Aar har Udsigt til en yderligere Gevinst, der dog ikke kan gaa ud over 35 pCt., det hjælper ikke Kreditorerne i Øjeblikket, og mange af dem, der er Kreditorer, som skal nedskrive Gælden, Købmænd, Haandværkere og andre næringsdrivende, kan i mangfoldige Tilfælde være lige saa nødstedte som Landmændene, de kan ogsaa have Brug for deres Penge, og at man stiller dem i Udsigt, at de om 5 Aar under visse Forhold kan faa et Beløb, har i Øjeblikket meget ringe Interesse. Forhøje-lsen fra 30 til 35 pCt. er selvfølgelig en Realitet, det er 5 pCt., men efter vor Formening er det alt for lidt; i det hele taget er det efter vor Formening principielt uheldigt at fastsætte en bestemt Procentsats. Den ærede Ordfører udtalte, at der maatte nogle Nedskrivninger til. Ja, der er i Loven en Bestemmelse om Nedskrivning, den findes i den Maksimumsgrænse, der er sat for Statens Laan, de 8 pCt. af Ejendoms-skyldværdien, denne Grænse er afgørende for, hvor langt Fordringerne skal ned-

skrives. I det Eksempel, jeg nævnte før, vil der, hvis Ejendomsskylden f. Eks. er 15 000 Kr., til Akkord kunne laanes 1 500 Kr. eller de 10 pCt., og dermed er samtidig angivet en minimal Fordring for de private Gældsposters Nedskrivning, afhængig af, hvor højt Gældsforpligtelserne gaar. Ligger Gælden f. Eks. meget højt oppe, maa der nedskrives stærkt, maaske endda mere end 70 pCt., men ligger den tæt ved Laaneværdien, saa vil Flertallets Forslag om en øjeblikkelig Nedskrivning til 35 pCt. danne en absolut Hindring for, at Akkord kan opnaas, og vel at mærke danne en Hindring netop i de Tilfælde, hvor Hjælp gennem Statslaan sandsynligvis var særlig vel anbragt. Det er ud fra disse Betragtninger, vi foreslaar, at Bestemmelsen om en bestemt Procentsats skal udgaa. Det er selvfølgelig ikke, som den ærede Ordfører tillod sig at antyde, fordi vi mener, at Fordringerne ikke skal nedskrives — det bliver selvfølgelig nødvendigt at nedskrive dem, der er jo sat en Grænse for, hvad Staten kan laane —, men at indsætte en saadan bestemt Procentsats, der skal gælde, hvad enten en Mand skylder det dobbelte af Laaneværdien, eller han kun skylder en 1 000 Kr. ud over den, det er ganske ubilligt baade overfor Kreditorerne og overfor de Landmænd, som man her vil støtte.

Jeg kommer nu til et andet Spørgsmaal, nemlig Spørgsmaalet om Kaution for en vis Del af Beløbet. Da Flertalspartierne i Foraaret indsatte den Bestemmelse, at der i alle Tilfælde skal kræves Kaution for 25 pCt. af Laanebeløbet, advarede vi meget stærkt derimod, ikke fordi vi mener, at der aldrig i noget Tilfælde skal stilles Kaution — det kan være rigtigt, at Udvalgene i adskillige Tilfælde søger at tilvejebringe passende Kaution, hvor der er Mulighed derfor —, men fordi vi mener, at det at gøre det til en ufravigelig Betingelse i mange Tilfælde vil gøre Loven uanvendelig. Ogsaa heri har vi faaet Medhold i de Udtalelser, der er fremsat fra Amdsudvalgenes Side, idet et stort Antal af disse Udvalg anbefaler, at det absolute Krav om Kaution udgaa af Loven. Flertallet har nu ikke helt, saaledes som de gjorde det i Foraaret, turdet afvise dette Ønske, men den Ændring, de foreslaar, er efter vor Mening ikke tilfredsstillende; der bliver alligevel Tale om Kaution, en Kaution, som vil vanskeliggøre Forhandlingerne, og som det i paakommende Tilfælde i øvrigt vil være meget vanskeligt for Staten at kræve realiseret. Vi fastholder derfor i Overensstemmelse med Amdsudvalgenes Udtalelser, at